

ЭЛ АРАЛЫК КУВЕЙТ УНИВЕРСИТЕТИ
ПЕДАГОГИКА ЖАНА КОЛДОНМО ИНФОРМАТИКА КАФЕДРАСЫ

**“ААЛАМДАШУУ ПРОЦЕССИНДЕ ӨЗ АРА
КЫЗМАТТАШУУНУН АКТУАЛДУУ КӨЙГӨЛӨРҮ:
ПЕДАГОГДОР – СТУДЕНТТЕР – АТА-ЭНЕЛЕР”**

аттуу темада өтүлүүчү тегерек столдун

ПРОГРАММАСЫ

Уюштуруучулар: Эл аралык Кувейт университети «Педагогика жана Колдонмо информатика» кафедрасы

Өтүлүүчү жайы / дареги: Бишкек ш., Э.Ибраев көчөсү - 6а, Эл аралык Кувейт университети. “Катар” жыйындар залы.

Өтүү убакыты: 21-февраль 2025 г. в 10:00 ч.

Модератор: кафедра доценти, п.и.к. Машанова Айнура Сапарбаевна

Куттуктоо сөзү: 3-5 мүнөттөн

Баяндоо убакытылары: 5 мүнөттөн

Баяндаманы талкулоо: 15 мүнөттөн

Тегерек столдун максаты: “Педагогика жана Колдонмо информатика” багыттары боюнча бакалавриаттын негизги билим берүү программасынын (ООП) мазмунун ички жана тышкы кызыкдар тараптардын катышуусунда талкуулоого арналат. Ошондой эле мектептин тажрыйбасынан педагогикада теория менен практиканын өз ара аракеттенүүсүнүн көйгөйлөрүн жана ааламдашуу шартында жаш муундарды тарбиялоодо руханий-этиканын, каада-салттын ролунун маанисин талкуулоо.

Тегерек столдун милдети: Конкреттүү актуалдуу маселелерди чечүү үчүн катышуучуларды уюштуруу жана активдештирүү болуп саналат. Окутуудагы жана тарбиялоодогу көйгөйлөрдү талкуулоого кызыкдар мекемелердин, мамлекттик жетекчилердин, ата-энелердин, жалпы орто билим берүү мекемелеринин жетекчилерин жолугушуусун уюштуруу. Ал эми чакырылган конокторубуздун ичинде педагогика илимдеринин докторлору, кандидаттары, профессор, доценттери “Педагогика” адистиги боюнча университеттин окуу методикалык маселелери боюнча практикалык сунуштарын жана жыйынтыктарын ишке ашыруу болуп эсептелинет.

Баяндоо убакыты	ИШ ЧАРА
09:30-10:00	<i>Катышуучуларды каттоо:</i>
10:00-10:05	Модератордун тегерек столдун катышуучулары менен тааныштыруу сөзү
10:05-10:10	<i>Куттуктоо сөз:</i> Эл аралык Кувейт университетинин ректору, п.и.д., профессор Байсеркеев Аскарбек Эсенович
10:10-10:15	Эл аралык Кувейт университетинин окуу иштери жана илим боюнча проректору, п.и.к., доцент Ибраев Алмазбек Дуйшонович
10:15-10:20	Эл аралык Кувейт университетинин “Гуманитардык жана табигый илимдер факультетинин деканы, ю.и.к., профессор Исмаилов Аскарбек Кожомбекович
10:20-10:25	Модератордун иш-чаранын негизги максаты жана милдети боюнча кыскача маалыматы.
I бөлүм «Педагогикада теория менен практиканын өз ара аракеттенүүсү (мектептин тажрыйбасынан)»	
10:30-10:35	Эсенбаева Мадина Пед(б)-1-23 группасынын студенти
10:35-10:50	<i>Баяндаманы талкуулоо. Чакырылган конокторго сөз</i>
II бөлүм «Ааламдашуу шартында жаш муундарды тарбиялоодо руханий-этиканын, каада-салттын ролу»	
10:50-10:55	Алтынбеке кызы Аяна Пед(б)-1-23 группасынын студенти
10:55-11:10	<i>Баяндаманы талкуулоо. Чакырылган конокторго сөз</i>
III бөлүм “Программалоодо жасалма интелекти колдонуу”	
11:10-11:15	Алмаз кызы Жибек ПИ(б)-1-23 группасынын студенти
11:20-11:30	<i>Баяндаманы талкуулоо. Чакырылган конокторго сөз</i>
11:30-11:40	Иш берүүчүлөргө сөз, ата-энелерге сөз
11:40-11:50	Тегерек столдун катышуучуларынын сунуштарын угуу.
11:50-12:00	Жыйынтык чыгаруу. Резолюция кабыл алуу
12:00	<i>Кофе-брейк</i>

ТЕГЕРЕК СТОЛГО ЧАКЫРЫЛГАН КОНОКТОР:

№	Ф.И.О.	УЮМ, МЕКЕМЕ.
1.	Мамытов Абакир Мамытович	п.и.д., профессор. Кыргыз билим берүү академиясынын президенти.
2.	Асипова Нурбүбү Асаналиевна	п.и.д., профессор. Ж.Баласагын атындагы улуттук университеттин “Педагогиканын жогорку мектеби» кафедрасынын профессору
3.	Калдыбаева Айчүрөк Токтополотовна	п.и.д., профессор. И.Арабаев атындагы Мамлекеттик университетинин “Педагогика” кафедрасынын профессору.
4.	Жанузаков Канат Чыныбаевич	п.и.к., профессор. Кыргыз-Түрк “Манас” университетинин Спорт илимдери факультетинин деканы.
5.	Калдыбаев Салидин Кадыркулович	п.и.д., профессор. Эл аралык “Ала-Тоо” университетинин илим боюнча проректору.
6.	Касымалиев Муратбек Үсөнакунович	п.и.к., доцент. Онлайн мектеп долбоорунун жетекчиси.
7.	Джаманбаева Каныкей Джузумалиевна	Дүлөй балдар үчүн атайын жалпы билим берүүчү мектеп-интернатынын директору.
8.	Айтпаева Клара Айтымбетовна	Т.Т.Жайылов атындагы № 106 орто жалпы билим берүүчү мектебинин директору.
9.	Кадырова Гулмира Тургуновна	Т.Касымбеков атындагы № 99 орто жалпы билим берүүчү мектебинин директору.

**Саламатсыздарбы урматтуу профессордук-окутуучу курам, чакырылган
коноктор, ата-энелер, студенттер.**

Бүгүнкү өтүп жаткан иш-чарабыздын негизги максатынын бири, акыркы жылдарда жаш-муундардын “Этика, улуттук каада-салт, руханий байлык” – деген түшүнүктөрдөн алыс болуп жаткандыгы мамлекеттин маанилүү көйгөйү. Андыктан **“Ааламдашуу процессинде өз ара кызматташуунун актуалдуу көйгөлөрү: педагогдор – студенттер – ата-энелер”-аттуу** тегерек столубуздун жүрүшүндө **“Ааламдашуу шартында жаш муундарды тарбиялоодо руханий этиканын жана каада-салттын ролу”** – аттуу тар темада баяндама берүүгө уруксат этиңиздер.

Ааламдашуу процессинин Кыргыз Республикасынын билим берүү тармагына тийгизген таасирин, билим берүү структурасындагы олуттуу өзгөрүүлөрдүн, баалуулуктардын, маданий багытын, өлкөнүн жаш муундарынын адеп - ахлактык парадигмаларынын өзгөрүшүнө натыйжалуу механизмдерин аныктоо боюнча иштерди активдештирүүгө салым кошуу максатында, **урматтуу педагогика илимдеринин докторлору, илимдин кандидаттары, иш берүүчү мектептердин директорлору, ата-энелер сиздерди чакырып, сиздердин ой-пикирлериңиздерди утуп, сунуштарыңыздарды кабыл алууга даярбыз.**

Себеби, ааламдашуу процесси мамлекетибиздин билим берүү тутумундагы ордун жана илимдин ролун аныктоодо руханий-этиканын негиздерин, кесиптик жана этикалык тарбиянын маанисин талкуулап, келечектеги билим берүүнүн көйгөйлөрүн, улуттук маданиятын, мурастарын, салттарын жана кыргыз менталитетин даңазалоодо сиздердин ой-пикирлериңиздерге, тарбиялык акыл-насааттарыңыздарга бүгүнкү күндүн жаштары абдан муктаж.

Биздин окуу жайдын педагогика багытындагы профессордук –окутуучу курам жогорку деңгээлде сабак өтүшүп, «Кыргыз Республикасы суверендүү светтик мамлекет катары демократиянын принциптерине негизделген коомду курууда, өзүнүн өнүгүү жолунда олуттуу социалдык-экономикалык кыйынчылыктарды башынан өткөргөнүн айтышат. Динамикалуу өнүгүп жаткан ааламдашуу мезгилинде коомдогу оң өзгөрүүлөр менен катар адеп-ахлак, аң-сезим, руханий дүйнө, адамдардын жүрүм-турумунда терс көрүнүштөр байкалганын айтып, түшүндүрүшөт.

Нарктык багыттардын өзгөрүшү элдин салттуу баалуулуктарынын маанилүүлүгүн, муундан-муунга кылдаттык менен өтүп келе жаткан мурасты сактоо жана өнүктүрүүнү талап кылышат.

“Дүйнөлүк ааламдашуу процессинде өз элинин ар тараптуу өнүккөн, терең сиңирген руханий, адеп-ахлак жана маданий баалуулуктарын сактоо, эне тилин негизги олуттуулук катары аздектеп, билимдүү, жоопкерчиликтүү, дени сак, мекенчил, татыктуу инсанды калыптандыруу, билим берүү системасынын актуалдуу көйгөйү” - деп эсептешет.

Окутуучулар тарабынан берилип жаткан мындай тарбиялык аракеттерди түшүнүү менен туура кабыл алуу биздин милдетибиз.

Демек, кыргыздын каада-салттары, элдик өнөр жана үрп-адаттар – ар бир коомдун жашоосунда чоң мааниге ээ. Улуттук өзгөчөлүктөрү сактоо, ар бир адамды коомго жана өз элине кызмат кылууга чакырат. Каада-салттар аркылуу адамдар өз маданиятына, тилине, жана динине болгон урматын көрсөтүп, моралдык негиздери бекемделет.

Руханий этика адамдын жүрүм-турумунун туура болушун камсыз кылат, ал эми каада-салттар улуттук жана маданий баалуулуктарды сактап калууга өбөлгө түзөт. Ааламдашуунун шартында ар бир адамда өз маданиятына сый-урмат жана өз элине берилгендик сезими болушу керек.

Урматтуу чакырылган коноктор, педагогика багытынын илимий ишмерлери, биздин максат – жеке адамдын эле эмес коомдун рухий турмушунун негизги көйгөйлөрүн, заманбап Кыргызстандын руханий маданиятын өнүктүрүүнүн маанилүү багыттарын, жаш муундарды тарбиялоодогу кетирип жаткан катачылыктар, үй-бүлөдөгү тарбия маселеси, көйгөйлөрүн ар тараптуу талкуулоо, анализдөө, изилдөө болуп саналат.

1. Ата-энелер жана мугалимдер жаш муундарга руханий тарбия жана каада-салттарды үйрөтүүдө кандай башкы ролду ойношу керек?
2. Билим берүү системасы жалпы адамзаттык этикалык жана руханий принциптерди мектептерде жана жогорку окуу жайларында өзгөчө көңүл буруусу керекпи, ал кандай форматта берилиши керек?
3. Руханий тарбия берүү аркылуу жаш муундардын интеллекти өнүгөбү? -

деген суроолор акыл токтотуп кылган иш-аракеттерине маани, баа берип калган студенттерди да, ар кандай шарттарда өзүнүн кесиптик милдеттерин системалуу жана натыйжалуу аткарууга жөндөмдүү профессионал педагогдорду да, үй-бүлөдө өздөрүнүн жоопкерчилигин терең түшүнгөн ата-энелерди да, бүгүнкү ааламдашуу процессинде, коомубуздагы жаш муундардын терс мүнөздөрү, тартипсиздиги, кээ бир учурлардагы мыкаачылыктары, орой мамилеси жана психикалык жактан адекватсыз көрүнүштөрү аябай тынчсыздандырат. Ошол эле учурда ата-бабаларыбыздан бери келе жаткан кыргыздын каада-салты, үрп-адаты, руханий байлыгы, адептүүтүгү жөнүндө түшүнүктөр учурдун жаш-муундарында жокко эсе.

Урматтуу бүгүнкү биздин тегерек столубузга чакырылган педагогика илимдеринин докторлору, кандидаттары, сиздердин жооп, сунуш жана эскертүүлөрүңүздөрдү дыкаттык менен угуп, эске алабыз.

Бүгүнкү иш-чараны уюштурган Педагогика жана колдонмо информатика кафедрасынын профессордук-окутуучу курамына студенттердин атынан терең ыраазычылык билдирем.

Көңүл бургандарыңызга чоң рахмат

Саламатсыздарбы урматтуу профессордук-окутуучу курам, чакырылган коноктор, ата-энелер, студенттер.

«Педагогикада теория менен практиканын өз ара аракеттенүүсү» аттуу теманы тар форматта баяндап берүүгө уруксат этиңиздер. (мектептин тажрыйбасынан)

Педагогика- бул билим берүү менен бирге тарбиялоо искусствосу жана чыгармачылык ишмердүүлүк жөнүндөгү илим. Педагогика илим катары билим берүүнүн маңызын, анын мыйзам ченемдүүлүктөрүн, тенденцияларын, өнүгүү перспективаларын, билим берүүнүн технологиясын, мазмунун, формаларын, ыкмаларын, принциптерин изилдейт.

Педагогиканы теориялык билим алуу аркылуу үйрөнүү мүмкүн эмес болгондуктан, педагогдор практикалык өз ара аракеттенүү менен өз тажрыйбасында тарбиялоо өнөрүн өздөштүрүүсү зарыл, ошол эле учурда мугалимдин инсандык сапаттары, жан дүйнө касиеттери, баарлашуу тажрыйбасын камтыган ички өбөлгөлөр маанилүү.

Мугалим менен окуучулардын, окутуучулар менен студенттердин сабакта жана андан тышкаркы биргелешкен ишмердигине негизделген педагогикалык өз ара аракеттенүү биргелешкен жамааттык ишмердүүлүктү уюштурууда олуттуу мааниге ээ.

Канткен күндө да, адам баласын турмуш гана тарбиялайт, бирок ошол эле учурда билимге сүнгүп киргенде гана, тарбия процесси ошончолук динамикалуу жана толук кандуу болот. Жер бетиндеги тиричилик, анын ичинде жандуу жана жансыз жаратылыш белгилүү физикалык мыйзамдарга ылайык өнүгүп, биздин аң-сезимибизге көз каранды эмес экенин баарыбыз билебиз.

Тартылуу мыйзамын негиздеген Исаак Ньютон эмес, ал аны жөн гана ачкандыгын эстен чыгарбашыбыз керек. Бул мыйзам башка мыйзамдар сыяктуу эле болгон жана боло берет: себеби, жаратылыштагы суунун айлануусу, мезгилдердин алмашуусу жана башка көптөгөн жаратылыш мыйзамдарына, жер үстүндөгүлөрдүн жашоосу баш ийет.

Ал эми адам жөнүндө эмне айтууга болот?

Чынында эле адамдын өнүгүшү да, анын тарбияланышы да белгилүү бир мыйзамдарга баш ийет, болгону алар бир аз башкача мүнөздө, социалдык, тагыраак айтканда, моралдык мүнөздө болот. Сөздүн толук маанисине басым жасай турган болсок, ушул мыйзамдарды сактоо жана аларды бузбоо менен гана Адамды тарбиялоого болот.

Фактылардын идеалдуу түрдө байланышы, практиканын натыйжалуу жагы билим берүү сыяктуу практикалык маселеде теория болот. Мындай теорияга каршы күрөшүү дегеле ойго каршы күрөшүү дегенди билдирбейт; бирок педагог кандай болгон күндө да ой-сезимдердин казынасы эмеспи.

Мугалим, багбан сыяктуу эле, кандай шарттар өсүмдүктүн өсүүгө жана жемиш берүүгө өбөлгө болорун, кандай шарттар зыяндуу жана өлүмгө алып келерин так жана даана түшүнүшү керек. Демек, бул мыйзамдарды билүү менен эле “педагогдорго каалаган натыйжаны, жогорку адептүү, билимдүү инсанды берет дегенди билдиреби?” – деген суроо туулат.

Урматтуу бүгүнкү биздин тегерек столубузга чакырылган педагогика илимдерини докторлору, кандидаттары, сиздерге “Педагогикада теория менен практиканын ортосундагы байланышты мүнөздөгөн суроолорубузга жооп алабыз деген үмүттөбүз. Себеби, биз, билим алып жаткан жаштар, педагогика боюнча адабияттарды изилдегенибизде, педагог окумуштуулар менен практик-педагогдордун ортосунда көптөн бери келе жаткан, “педагогика деген эмне-илимби же искусствобу?” – деген талаштуу көз караштар бар экенин билдик.

1. Педагогикада теория менен практиканын байланыш жөнүндө эмнени билишибиз керек?
2. Теория менен практиканын ортосунда кандай айырма бар?
3. Мугалим үчүн теориянын мааниси эмнеде жана практика деген эмне?
4. Педагог үчүн жана анын ишмердүүлүгү үчүн эмне маанилүү: билимби же тажрыйбабы, теориябы же практикабы?

Орус улуу педагогу, жазуучу, коомдук ишмер, илимий педагогиканын негиздөөчүсү Константин Дмитриевич Ушинскийдин айтканы бар, **“Теориясыз практика сокур, а практикасыз теория өлүк”**-деп

Бул жерде бир нерсе ачык-айкын: практикада алынган күнүмдүк билим илимий жактан негизделген, текшерилген жана далилденген теориялык билимдерден айырмаланат.

Ал эми азыркы мектеп окуучуларынын ааламдашуу процессинде ой жүгүртүүсүнүн терең өзгөрүүсү, билим берүү системасынын максаттуу багытын өзгөртүүгө, келечектеги мугалимдин чыгармачылык потенциалын өнүктүрүүгө, коомдун суроо-талаптарына жооп берген жана инсандын өзүн-өзү таануусуна шарт түзүү бүгүнкү күндүн талабы.

Университетте билим берүүчү практикалык курстарга жетиштүү көңүл бурулбай, таза илимий дисциплиналарга көбүрөөк убакыт бөлүнөт.

Билимдүү адам, маалыматтуу адам катары кабылданат, бирок бул анын маданиятты көбөйтүү потенциалына ээ экендигин билдирбейт.

Андыктан сиздердин жооп, сунуш жана эскертүүлөрүңүздөрдү дыкаттык менен угуп, эске алабыз.

Бүгүнкү иш-чараны уюштурган Педагогика жана прикладдык информатика кафедрасынын профессордук-окутуучу курамга студенттердин атынан терең ыраазычылык билдирем. Көңүл бургандарыңызга чоң рахмат